

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

HET SPOOKT OP DÙNGAIL ESTATE

toneelspel voor de jeugd

door

1880

Herman Cogghe

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2013

Nr.3181

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreëg het stuk *HET SPOOKT OP DUNGAIL ESTATE* op te voeren moet de naam van auteur *HERMAN COGGHE* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2013/0220/037
ISBN- 978- 90-385- 12563

© 2013 Toneelfonds J. Janssens/Herman Cogghe
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(11à15 dames – 7à8 heren – Fig.)

GIRIC MAC DÙNGAIL, Earl en laird van Dùngail Estate

BERTI VAN BROGANZA, Milady, vrouw van Giric

MOYRA, huishoudster van de Earl

FERGUS MAC CORNFLAKES, landloper wordt gepromoveerd tot Butler James

EWEN MAC DÙNGAIL, broer van Giric die een vijs mist – loopt graag rond in rokjes (ballet tutu)

FLOUFOU, (Millie Gilruth) het huisspook

ISOBELLA, interim spook

FIONELLA, dochter van Isobella

KAYLA KEE, presentatrice

BLACK COOTIE, akelige geest en jurylid

LADY KATHERINE, akelige geest en jurylid

FEARLAS MOR, akelige geest (Big Grey man of Ben Macdhui) en jurylid

NUCKELAVEE : watergeest en jurylid

Uit Amerika:

VINSON HICKENLICKER, Amerikaans zakenman

ABBIGAIL SAND, zijn verloofde

FENNA TEXER, vriendin van Abbigail

KIKKIE, lievelingspop van Fenna

Uit Zuid-England:

TOMAS BOUKWORM, professor en autoriteit op het gebied van paranormale geestverschijningen

GERMAINE, de moeder van de professor

MAN

VROUW

KIND

GEEST VAN DE MOEDER

MIDGES

Eventuele dubbelrollen:

Floufou - Kind

Kayla – Kikkie – Vrouw

Nuckelavee – Man

Germaine – Geest van de moeder

KORTE INHOUD

Op Dùngail Estate is het niet meer zoals het vroeger is geweest. Daarom heeft de vrouw des huize, Lady Berti een geniaal plannetje bedacht. Ze gaat kamers verhuren aan toeristen onder het motto: 'Breng je vakantie door in een spookkasteel.' Er moeten nog wat dingen geregeld worden en de heer des huizes weet nog niet wat vrouwlief van plan is. Hij heeft ten andere ook snode plannen. Voor de rest draait er alles zoals het moet zijn, guur weer, een kopje thee met biscuits en een mysterieus krakend landhuis omgeven door zwiepende bomen. Nog even de kasteelgeest op de hoogte brengen en laat dan de gasten maar komen. Vinson Hickenlicker, filmregisseur in Hollywood heeft besloten op Dùngail zijn vakantie door te brengen met zijn verloofde en haar vriendin. Bij de eerste kennismaking loopt het al fout. Wat voor geheimen heeft Dùngail estate te verbergen? Is het waar dat de dorpsgek, althans volgens de geruchten in het dorp, een kind verkracht en vermoord heeft? Wie is er mee gediend dat het spookverhaal blijft leven? Mysterie, mysterie alom! Pas als de ware toedracht gekend zal zijn, zal er rust heersen. Beleef het kluwen van emoties in dit schokkend maar vooral geestig toneelstuk. Een wereld van schijn, illusie, leugens, verbeelding maar zeker ook grappig.

DECOR

Basisdecor:

De gastenkamer van Giric Mac Dùngail – oud-Engelse stijl – monumentale openhaard met wapens, schilderijen, ramen met gordijnen, boekenkast, zithoek met sfeer verlichting – eethoek met tafel en stoelen

Zetstukken (apart belicht) – basisdecor dan donker

opnamestudio voor televisie : Vier draaistoelen achteraan op verhoog –
vooraan plaats voor presentatie en uitvoeringen

zetstuk : open hek en sierbomen vooraan in de spots

zetstuk : bed en nachtkastje (in scène 10 mogelijkheid tot projectie)

zetstuk : Keltisch kruis

EERSTE DEEL

OPENINGSMUZIEK : Celtic Journey nr8. Summer festival – Stephen Singer
/ tijd 3.48 – nature's harmony

Scène 1 : In de gastenkamer van het landhuis

(Berti, Giric, Moyra)

(Giric is ingedut onder de krant – Berti komt enthousiast op)

BERTI : Yes! Yes! Yes! Het is gelukt. De eerste klanten komen eraan. Amerikanen uit the States!

GIRIC : *(schrikt wakker)* Wat nu weer? Waarom die drukte? Kan ik dan nergens rustig een middagslaapje doen.

BERTI : Ze komen speciaal voor de geesten.

GIRIC : Geesten? Hebben we hier geesten?

BERTI : NATUURLIJK hebben we geesten! Elke Estate met naam heeft toch zijn eigen geest.

GIRIC : Ken ik die?

BERTI : Maar suikerklontje, wie kent Floufou nu niet?

GIRIC : *(verslikt zich in de thee)* Floufou!?

BERTI : Dat zei ik. FLOU..FOU.

GIRIC : Spoken, in dit huis? Ben je nu helemaal op je hoofd gevallen?

BERTI : Niet dat ik weet.

GIRIC : Je weet niet of er spoken zijn?

BERTI : Nee, ik ben niet op mijn hoofd gevallen. Maar in de oude geschriften van dit huis stond wel een aantekening over 'Floufou,' een goedaardige geest.

GIRIC : Hoe komt het dat ik daar niets van weet?

BERTI : Omdat jij nooit ernstige dingen leest. Alleen de krant, reclaimedrukwerken, playboy, stripalbums en de lottocijfers.

GIRIC : Oh, wat ben jij geestig, zeg.

BERTI : Als je tenminste de familiegeschiedenis had gelezen, wist je dat.

GIRIC : Je meent het toch niet dat hier 's nachts een spook door de muren loopt?

BERTI : Toch wel! Wie in het dorp kent hier niet de vreemde geschiedenis van Floufou, of liever Millie Gilruth?

GIRIC : Moment! Was dat niet dat knappe blonde vrouwtje dat graag alleen in het bos wandelde en op een stormachtige herfst dag voorgoed verdween?

BERTI : Zoiets ja. Volgens bepaalde geschriften in de kronieken was de toenmalige laird stapelgek van haar en zou ze zijn opgesloten in een geheime kamer in dit huis. Lady Rose, de vrouw van de laird was nogal jaloers, zo blijkt.

GIRIC : Allemaal onzin! Vertelsels die geen steek houden. Hier is sprake van hallucinaties... zinsbedrog! Mensen met te veel fantasie.

BERTI : Ik heb Floufou zelfs gesproken.

GIRIC : (*dramt maar door*) Waanvoorstellingen! Natuurlijk, niet moeilijk; je gaat gewoon naar het spreekuur van het spook, klokslag middernacht.

BERTI : Juist. Zo is het.

GIRIC : Wat!? Heb jij met het spook gepraat? Hier in huis? Nee toch!

BERTI : Wat dacht je, in de supermarkt?

GIRIC : Ik waarschuw je, hou me niet voor de gek. Spoken bestaan niet.

BERTI : Welles!

GIRIC : Nietes!

MOYRA : (*op met thee en biscuit*) Welles!

GIRIC : Nietes! Wat? Zei je welles, Moyra?

MOYRA : Ik bemoei me er niet mee maar Milord, Floufou komt geregeld bij mij in de keuken op theevisite.

GIRIC : Nu nog mooier! Ik, Giric, William, Oliver, Mac D ngail, zevenentwintigste Earl of Mar en Laird van Kildrummy, weet van niets! Ik protesteer!

MOYRA : Wees gelukkig, milord. Waar je niets van weet, doet je hoofd geen pijn van.

GIRIC : Als dat spook, die Froufrou, nog eens ten tonele verschijnt, wil ik het spreken. Begrepen?

MOYRA : Floufou, milord! Ik zal haar je boodschap overbrengen, sir. Op mij kun je rekenen. (*af*)

BERTI : Ik kan ook vragen dat zij deze nacht eens aan je blote tenen komt kribbelen. (*lacht*)

GIRIC : Laat het uit! 's Nachts wil ik gerust gelaten worden. Ik hou niet van al dat gespook.

BERTI : Heb je al een nacht last gehad van Floufou? Je ronkt gelijk een oude dieselmotor. Je kunt jou tot in London horen.

GIRIC : Niet overdrijven. Dat ik snurk is mogelijk, maar dan heel zachtjes.

BERTI : Zachtjes noemt hij dat! Ik ben zeker dat Floufou 's nachts met oordoppen rondwaalt. Je zou voor minder een kamer omgaan.

GIRIC : (*gepikeerd*) Ik wil die onzin van die geest of dat spook niet meer horen. Begrepen?

BERTI : Oké, zoals je wilt. Ik zal het er met Floufou over hebben. We moeten toch nog afspreken voor als de gasten er zijn. (*af*)

GIRIC : Wat?! Afspreken met een geest?! Nu wordt het hier te gek. Straks is dat spook nog meester in huis. Ik bel de anti- spookbrigade, zeker weten! Ik ben en blijf hier baas! Uitroeien, zal ik het! Weg met dat spook! (*af*)

Scène 2 : In de gastenkamer van het landhuis

(Berti, Moyra, Fergus)

BERTI : (*komt binnen en zet zich geërgerd neer*) Wat een onbeschoftheid! Een geest die het vertikt om te spoken, heb je dat al eens meegemaakt?

MOYRA : (*komt op – veegt de handen aan haar voorschoot*) Heeft U geroepen, milady?

BERTI : (*kwaad*) Natuurlijk heb ik geroepen. Het spook doet het niet meer!

MOYRA : Hoe? Zijn er problemen met Floufou?

BERTI : Wat dacht je? Ze is zwanger!

MOYRA : Kunnen spoken zwanger zijn?

BERTI : Dat vroeg ik haar ook.

MOYRA : En...?

BERTI : Blijkbaar kunnen spoken van spoken zwanger worden.

MOYRA : Niet te geloven! Spoken die samen spookkinderen maken. De evolutie staat niet stil!

BERTI : Erger nog, ze vertikt het om te spoken en geeft er voor negen maanden de brui

aan. Ga maar naar het spokensyndicaat, schreeuwde ze me na.

MOYRA : Lap, stemmingswisselingen en driftbuien ook al. Typisch voor zwangere vrouwen, allee, spoken bedoel ik. Wat ga je doen?

BERTI : Tja, binnen enkele dagen zijn er hier wel gasten!

MOYRA : Is er geen interim-kantoor dat spoken verhuurt?

BERTI : Dat is nog eens een idee. Ik neem mijn gsm en bel de interim-kantoren af. Ik moet ook nog voor een butler bellen. Dat geeft wat meer uitstraling aan het huis.

MOYRA : Dat treft. Daarstraks kwam er een zwerver vragen of we geen werk voor hem hadden.

BERTI : Een zwerver?

MOYRA : Ja, een grote kerel, heel beleefd maar wel verwaarloosd. Daar kan zeep en water bij helpen.

BERTI : Zou hij te vertrouwen zijn?

MOYRA : Dat kan je niet van iemands gezicht aflezen. Neem hem voor een maand in dienst. Daarna kun je nog zien wat je doet, milady.

BERTI : Geen slecht idee. Probeer hem te vinden, Moyra! Ondertussen zoek ik een oplossing voor onze zwangere lady, maar mondje toe tegen Giric of die plakt me tegen het behang. Misschien was dat idee van een guesthouse toch niet zo denderend.

(Moyra af – Berti neemt haar laptop en zoekt naar de contactnummers van de spokenservice)

Eens kijken wat er allemaal in aanbidding is: een spook zonder hoofd, een dolende ridder, een wenende bruid,... Niet veel zaaks, allemaal te gewoon. Momentje! Dit kan interessant zijn. Wie wordt 'The Ghost of the Highlands,' nationale wedstrijd in de stad Edinburgh. Na vijf spannende voorrondes blijven er vier kandidaten over voor de titel. Bingo! That's the place to be! Als ik de winnaar kan strikken om naar hier te komen, moeten we gasten weigeren, zeker weten! Daar moet ik heen.

MOYRA : *(op)* Wauw! Je lijkt zo enthousiast. Heb je een spook op de kop kunnen

tikken?

BERTI : Nog niet, maar de kans is groot. Ik heb je hulp nodig.

MOYRA : Ik hoor je al afkomen. Je wil dat ik voor spook speel zeker? Niets van, daar doe ik niet aan mee! Je denkt toch niet dat ik...

BERTI : Ga je mee naar Edinburgh?

MOYRA : O, milady gaat chique kleren kopen, haute fashion. En ik mag helpen dragen, zeker?

BERTI : Niets van dat alles. We gaan naar de nationale wedstrijd voor originele geesten. 'The Ghost of the Highlands.'

MOYRA : O jee, toch geen spokenwedstrijd zeker?! Wat moet ik me daar bij voorstellen?

BERTI : We maken er een gezellige uitstap van en doen ondertussen zaken.

MOYRA : Dat lijkt me wel wat. Oké, ik ga mee. Maar wat met Giric, milady?

BERTI : Ik verzin wel wat. Hij is groot en wijs genoeg om zijn plan te trekken.

MOYRA : Eigenlijk kwam ik zeggen dat ik die zwerver terug heb gezien.

BERTI : En?

MOYRA : Hij zit in de keuken en is geïnteresseerd in die job van butler. *(eerder fluisterend)* Volgens mij zit hij dik in nesten. Het is anders geen onaardige kerel.

BERTI : Je bent een schat, Moyra.

MOYRA : Dat weet ik. Zal ik hem sturen, milady?

BERTI : Doe dat. Ik vang hem wel op.

(Moyra af)

Toppie! Twee vliegen in één klap. Een geest én een butler. Berti meisje, je moet er in geloven! *(zet zich in de zetel)*

(er wordt op de deur geklopt)

Binnen!

FERGUS : *(op, buigt)* Milady, Fergus Mac Cornflakes is de naam. Ik kom informeren

of de betrekking van butler nog vrij is?

BERTI : Heb je enige ervaring in die branche?

FERGUS : Helemaal niet, mevrouw. Maar ik wil werken en zoveel mogelijk bijleren.

BERTI : Heb je gestudeerd?

FERGUS : Ja, ik heb biologie gestudeerd maar heb er nog niet veel van gebakken.

BERTI : Kun je een huishouden in goede banen leiden?

FERGUS : Biologie is de leer van de levende wezens, levensverschijnselen en levensvormen. Vermits het hier om mensen gaat, zie ik het zeker zitten. Ik wil er ten volle voor gaan.

BERTI : Kun je 'nu' beginnen? Het is nogal dringend ziet u. Ik moet naar Edinburgh en neem de huishoudster mee. Zou jij voor milord kunnen koken?

FERGUS : Koken? Geen probleem, milady! Mijn toast kannibaal is om duimen en vingers van af te likken en my scottish eggs* zijn een ware lekkernij.

BERTI : Wel, dan heet ik je welkom op Dùngail Estate. Ik breng je naar je kamer en dan kun je alvast van een geurig bad genieten. Moyra brengt je kleren.

FERGUS : Prima My Lady, een goede schrobbeurt doet wonderen.

BERTI : Ik zie je bij de afternoon tea. Daar stel ik je voor aan Giric, the laird of Dùngail Estate en de anderen.

FERGUS : Ik kijk er al naar uit, milady. *(beide af)*

* Scottish Egg (Schots Ei) is een gerecht dat vooral bij de lunch wordt gegeten. Het bestaat uit een gekookt ei, ingepakt in een gehaktbal en gefrituurd.

Scène 3 : tv opname studio (vier draaistoelen achteraan op verhoog)

Muziek: Halloween (1978) Original Theme Song / tijd 2.55

(Kayla, Black Cloutie, Lady Katherine, Fearlas, Nuckelavee, Fionn, Mister Shellycoat, Isobella, Ghillie Dhu, Scottish National Dance Company of Ghosts)

(Kayla komt op in de spots onder een luid applaus – achter haar vier draaistoelen met een jurylid)

KAYLA : Goede avond Schotland en kijkers van buiten onze grenzen. Iedereen kijkt al weken uit naar wat er deze avond gaat gebeuren. Na Ierland en Amerika ging

ook onze Nationale zender op zoek naar de pure kracht en uitstraling van een geest. In ‘The Ghost of Scotland’ is er geen plek voor ééndagsvliegen of wanna be’s. De coaches wilden binnen hun team enkel werken met de beste spoken en geesten die Schotland rijk is. Ze zijn er immers van overtuigd dat een geest die kan raken, los van alle franjes, de grootste garantie biedt om het echt te maken in de ‘The Ghostworld.’ ‘The Ghost of Scotland’ is dé zoektocht naar een nieuwe ster. Iemand met grote klasse, met blijvende impact en een heel eigen geluid. Vandaag is het de grote dag. Het uur van de waarheid is nabij. Na alle voorrondes, de ‘blind auditions’, de ‘battles’ en de ‘liveshows’, blijven er nog vier sterke kandidaten overeind. Wie zal uiteindelijk met de zege en een vast contract naar huis gaan? We zien het zo dadelijk.

MUZIEK : Halloween (1978) Original Theme Song / tijd 2.55

Laten we beginnen met het voorstellen van onze uitzonderlijke vakjury. Het kruim van onze geestenwereld is hier verzameld. Om te beginnen: Black Clootie, hij stinkt naar zwavel en pek en is één met de nacht. Hij schijnt regelrecht uit de hel te komen, de verpersoonlijking van de duivel met horens en gespleten hoeven inclusief. Geef hem een daverend applaus! *(stoel draait om)* Hallo Clootie, Ik ben blij dat je erbij bent. Kon je je gemakkelijk vrijmaken?

BLACK CLOOTIE : Geen probleem. Ik ga en sta waar ik wil. Ik ben duivels nieuwsgierig wie het hier deze avond zal halen, maar we houden het vooral geestig, nietwaar?

KAYLA : Bedankt Clootie. Ons tweede jurylid is niemand minder dan Lady Katherine. Ze pleegde zelfmoord wegens haar onmogelijke liefde voor een doedelzakspeler die door haar vader werd vermoord. Op donkere, stormachtige nachten kun je haar zien wandelen op de slottoren en hoor je onder de toren haar geliefde spelen op zijn instrument. Nog steeds proberen beiden samen rust te vinden. Geef ze een daverend applaus, The green lady of Wine Tower... Lady Katherine!

(stoel draait om – achtergrond doedelzakmuziek)

LADY KATHERINE : Ik voel me vandaag echt in mijn nopjes. Zoals jullie kunnen horen, is ook mijn vriend van de partij. Formidabel geestig! Ik hoop dat de avond eng en spannend mag worden. Hoe groter de geest, hoe forser het beest, zeg ik altijd. Laat maar komen.

KAYLA : En met die wijsheid gaan we over naar ons derde jurylid. Hij is lelijk en gevaarlijk, lastig en kwaadaardig. We zijn vereerd hem deze avond in ons midden te hebben. Niemand minder dan de angstaanjagende, gevreesde, verschrikkelijke 'Big Grey Man of Ben Macdhui' Fearlas Mor! Geef hem een daverend applaus! (*stoel draait om*) Hallo Fearlas, valt het mee om de bergen achter je te laten en de drukte van de stad op te zoeken?

FEARLAS : Geloof me Kayla, het is een hele aanpassing. Al die drukte en geraas, jongens toch! En zeggen dat het in de bergen zo vredig stil kan zijn. Maar oké, ik neem de bluts met de buil en maak van de gelegenheid gebruik om mijn verre neven en geesten uit de ondergrond van Edinburgh te bezoeken.

KAYLA : Een prima idee, Fearlas... Maar nu over naar ons laatste jurylid die zijn werkterrein heeft in de Schotse Laaglanden, aan zee, en er bekend staat als de Nuckelavee. Hij leeft in de zee en wanneer hij aan land komt, berijdt hij een paard dat even verschrikkelijk is als hijzelf. De adem van de Nuckelavee is niet te genieten en zou planten kunnen vernietigen en dieren ziek maken. Zo kreeg hij de schuld van het mislukken van de oogst en zelfs voor het ombrengen van dieren door ze van een rots te laten vallen. Welkom Mister Nuckelavee. (*stoel draait om*)

NUCKELAVEE : Gegroet iedereen. Ik weet van mezelf dat ik een nogal straf lichaamsgeurtje heb, dus dames, neem gerust je deodorant of je parfum. Er zijn ergere dingen in het leven.

KAYLA : Inderdaad, Nuckelavee. Wij gaan ons nu focussen op de geest der geesten, het spook bij uitstek, The Ghost of Scotland! En laten we maar meteen van wal steken met een supersterke kandidaat. In de voorronden bewees hij zijn kunnen. Kandidaat nummer één is, Fionn, een Pictische magiër en krijger. Honderden gevechten heeft hij gestreden. Hij heeft gewonnen en verloren tot de laatste kamp waar hij laf in de rug werd gedood. Sindsdien staat hij symbool

voor de geest van de Schotse vrijheid. Laat maar eens horen, supporters van Fionn!

CHOREOGRAFIE 1 : ATTACK (gevechtsscène op muziek)

MUZIEK : Centurion Soundtrack – Track 2 – Battle at the Fort / tijd 3.58

Kandidaat nummer twee is een Schotse boeman die nog steeds rondwaart in de wouden op zoek naar een geschikte vrouw voor hem. Toen hij de dochter van een ridder het hof wou maken is hij gedood in een oneerlijk gevecht. Hier is hij voor jullie, de grote boeman van alle knappe jonge vrouwen, Mister Shellycoat! Graag jullie applaus?

CHOREOGRAFIE 2 : WOUDGEEST (bliksem, bewegende witte of fluorescerende bomen, wegglippende jonge vrouwen)

MUZIEK : In the Hall of the Mountain King (Peer Gynt) by Edvard Grieg / tijd 2.39

Kandidaat nummer drie is Lady Isobella. Een droevige mare die begon toen John Scarth, de zesde laird van Kierfold, in haar leven kwam en verliefd op haar werd. Het herderinnetje wist niet wat haar overkwam. Al van bij de eerste ontmoeting kreeg John het voor de liefvallige Isobella goed te pakken. Het werd koekenbak. Beide werden smoorverliefd maar hielden geen rekening met de jaloeze wachtmeester die zijn mond voorbijpraatte tegen Lady Alice. Alice was in blinde woede ontstoken en geholpen door de wachtmeester bracht zij John naar de hoogste toren van het kasteel, vermoordde hem en gooide hem naar beneden op de rotsen. Isobella bleef eenzaam achter, zwanger van John. Bij de geboorte van het kind liep het helemaal mis en sindsdien blijft haar geest ronddwalen op zoek naar haar geliefde John. Hier is ze, de eenzame Schotse elf die stierf van verdriet voor haar grote liefde, Lady Isobella. Geef ze een daverend applaus!

CHOREOGRAFIE 3 : ELFENVERDRIET met voorlezing van een gedicht – geluidsvariaties en bewegingen (gedragen door zwarte personen –

fluorescerend licht)

MUZIEK : Friday The 13th (1980) Soundtrack 01 - Main Theme / tijd 1.03

Ghillie Dhu is een eenzaat, een beschermergeest van de bomen en het groen. Hij is vriendelijk maar over het algemeen schuw van kinderen. Niet verwonderlijk, want als vreemdeling kwam hij ooit in een dorpje waar er een meisje vermist was. Nergens was het lieve kind te bespeuren, maar Ghillie bracht haar veilig terug. Wie dacht dat de inwoners tevreden zouden zijn, heeft het mis. Ze bonden hem aan een dode boom, bedekten hem met takken en bladeren en staken hem in brand. Uit zijn as ontstond er nieuw jong groen en zijn geest is het actiefst bij nacht. Onthaal hem op handgeklap, kandidaat nummer vier; Ghillie Dhu!

CHOREOGRAFIE 4 : GROEN met projectie van beelden (dreigende bomen, landschappen, obstakels)

MUZIEK : Dead Silence (Official Theme Song) – Charlie Clouser / tijd 2.57

En om de jury de tijd te geven zich te beraden, kijken we nu naar een evocatie van het Nationaal Schots spokenballet met hun creatie, ‘Vibrations of body parts’

CHOREOGRAFIE 5 : VIBRATIONS dansende lichaamsdelen in fluorescerend licht en blitser

MUZIEK : Centurion Soundtrack – Track13 – We are the Prey / tijd 2.26

Geef ze een daverend applaus, de dansers van the Scottish National Dance Company of Ghosts! Oef, even terug op adem komen. (*zucht*) Maar nu zonder dralen naar de voorzitter van de jury. We willen het weten, wie wordt ‘The Ghost of the year?’ Sir Fearlas Mor heeft het verdict in handen. (*stapt op de jury toe*) Zo mijne heren en dame, zijn jullie tevreden met de geleverde prestaties?

LADY KATHERINE : Top! Echt de max. We kunnen terug kijken op een succesvolle

editie. Na de strenge voorrondes bleven de kleppers van de geestenwereld over. Ik ben gepakt. Wat een vaart! Dit is pure klasse. De toekomst van de Schotse geestenwereld is meer dan verzekerd.

BLACK CLOOTIE : Wat een talent! Ze hadden alles in huis; vernieuwing, creativiteit, beweging, pure show- beesten zijn het. Mooi, mooi, mooi! Om jaloers op te zijn.

NUCKELAVEE : Dit had ik niet verwacht wanneer we aan deze talentenjacht begonnen. Zoveel kwaliteit, zoveel inzet. Een wereldsucces en een promotie voor geestig Scotland. Hier is meer dan één winnaar, maar ja, er is er maar één die de ‘The Gost’ kan zijn.

KAYLA : Sir Fearlas, laat ons na al die lovende woorden niet langer in spanning. Wie wordt ‘The Ghost of the year?’

(tromgeroffel)

FEARLAS : Echt, het was super moeilijk maar The Gost of the year is... *(haalt brief uit de envelop en leest)* Isobella!

(applaus en boegeroep – overhandigen van de trofee)

KAYLA : Zo lieve kijkers en mensen in de zaal, onze zoektocht van ‘The Gost’ zit erop. Zeker is dat we van de kandidaten nog zullen horen. Aan allen een geestige spokennacht vol rillingen en bibbers. Slaap zacht! *(licht uit)*

MUZIEK : Halloween (1978) Original Theme Song / tijd 2.55

Scène 4 : vooraan in een spot – rest zwart of onbelicht

(Isobella, Fionella)

(Isobella op met veel windgedruis en in blacklights)

ISOBELLA : Blijf rustig zitten. Wij spoken zijn ook maar gewone mensen. Oké, ik

versta het. Sommigen van jullie zijn bang van ons. Nietwaar, mevrouw? ... Ik vind dat erg. Heel erg! Ik wil ook wel eens een praatje maken, zoals nu met jullie. Jullie zien er niet onaardig uit. Ik heb wel andere gasten meegemaakt. Die zaten overal aan en gingen niet netjes opzij als ik eraan kwam. Ze liepen dwars door mij heen! Als spook vind je dat niet aangenaam. Vooral niet als je op leeftijd bent. Wij spoken kunnen heel oud worden. Jullie willen natuurlijk weten hoe oud? Is het niet? ... Very, very old! Eigenlijk zijn spoken onverslijtbaar. Ze gaan niet dood. Wij gaan maar door tot... Ja, aan spoken heeft de wereld geen gebrek. Maar ik zou wel eens in een gerieflijk huis willen wonen. Want zo'n Schots kasteel, meer ruïne dan kasteel, blijft toch maar een kil en grijs geval.

FIONELLA : Mama, tegen wie ben je aan het praten?

ISOBELLA : Tegen de gasten, liefje. O sorry, dat is Fionella, mijn dochter.

FIONELLA : (*bekijkt de mensen*) Rare gasten, moeke! Hebben die niets anders te doen dan me aan te gapen?

ISOBELLA : Lief blijven, schatje! Die mensen willen weten waarom we bestaan en liever in een landhuis wonen dan in een kasteel.

FIONELLA : Dat ligt nogal voor de hand, hè moeke. Ik zou niet in een kasteel willen ronddwalen. Brrr! Als ik eerlijk moet zijn dan kan ik mij dat niet voorstellen. Kasteelsproken hebben meer streken dan wij.

ISOBELLA : Amaai nog niet! Zo een dikke nekken. Ze denken dat alleen 'zij' mensen kunnen bang maken.

FIONELLA : Daarbij, landhuizen zijn warmer en er valt meer te eten. Wat zeg je?... Of wij als spoken ook moeten eten? Wat dacht u dan? Wij moeten ook leven. Maar drinken doen wij nog meer. Dat deden wij vroeger al en daar is nooit verandering in gekomen.

ISOBELLA : Alleen het dragen van kettingen, dat is lastig. Ik begrijp niet waarom we die zo nodig moeten meeslepen. Spoken op het continent hebben toch ook geen kettingen?

FIONELLA : In de spokenkrant las ik dat er enkele spoken benoemd zijn tot minister. Wat zeg je? ... Dat dit niet kan en dat ministers lichamen hebben en spoken niet? Mijnheer, dan ken je spoken niet! Spoken kunnen alle gedaantes

aannemen. Ze kunnen meer dan je denkt.

ISOBELLA : Wat wil je weten, mevrouw? ... Hoe je een spook kunt worden? Heel simpel. Soms willen zielen niet van de aarde af. Het omhulsel heeft het begeven maar de ziel is zwak. Die gaat maar door en door.

FIONELLA : Zoiets als workaholics die zich niet kunnen neerleggen bij het niets doen. Ze blijven presteren.

ISOBELLA : Of spoken allemaal slechteriken zijn?

FIONELLA : Hé jij daar, met je scheve neus! Ja, jij! Naast die kletskop en die dikke madam, zie ik eruit als een slechterik?

ISOBELLA : *(streng)* Dat volstaat, Fionella! *(tot de zaal)* Nee, het maakt niet uit hoe iemand de aarde verlaat.

FIONELLA : Madame hier denkt dat het alleen de zielen van de vermoorden zijn die blijven spoken. Madammeke, dat is een fabeltje. Spoken hadden een gewoon leven. Nu ja, soms niet. Soms verkrachtten ze vrouwen, hingen boeren op en andere staken kastelen in brand. Maar dat is lang geleden. Nu zijn gewone mensen ook spoken. Je komt ze overal tegen.

ISOBELLA : Wat ik bij de hedendaagse spoken niet goed vind, zijn al die moderne trends. Dat is niet meer te volgen.

FIONELLA : Moeke, je wordt oud. Je moet mee gaan met de tijd.

ISOBELLA : Dat zal wel! Wij spoken zijn altijd in het wit gekleed. Grijs kan nog, maar dat is op het randje. Maar tegenwoordig zijn er van die buitenbeentjes in 't rood, groen, blauw, waar gaat dat eindigen? Straks nog gebloemd en gestreept, spaar ons daar van.

FIONELLA : Moeke, genoeg gezeverd, er komt een taxi aan.

(geluid van een aankomende auto die stopt – uitstappen – uitladen)

ISOBELLA : Oei, daar komt schoon volk aan. Amerikanen, dat zal een slag geven!

FIONELLA : Direct Americain préparé! Hihih!

(geesten af – geluid van een troep kraaien of spreeuwen)